

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Oostende

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	18184
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Alexandra VERCRUYSSÉ
adres		Guido Gezellestraat 19 - 8400 OOSTENDE
telefoon		059-50.22.97
fax		059-50.07.39
e-mail		info@lodo.be
website/URL		www.lodo.be
	Bestuur van de instelling	966911 - VZW Paroch. Schoolcom. Konterdam-Zandv. te OOSTENDE
adres		Guido Gezellestraat 38 - 8400 OOSTENDE
	Scholengemeenschap	120741 - ZEEBRIES te OOSTENDE
adres		Prof. Mac Leodstraat 11 - 8400 OOSTENDE
	CLB	115089 - Vrij CLB Oostende - Gistel te OOSTENDE
adres		Frère-Orbanstraat 145 - 8400 OOSTENDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	04/06/2012, 05/06/2012, 07/06/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07/06/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	25/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Ann Brys
	Teamleden	Lieven Deprettere Marianne Hollants

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding	7
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.4 Lager onderwijs: Frans	11
3.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding	12
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Evaluatie	14
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
6.3 Wat moet de school verbeteren?	17
7. ADVIES	18
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Sint-Lodewijksschool bevindt zich aan de rand van het Oostendse stadscentrum in een volkse buurt. De school is sterk geïntegreerd in de plaatselijke gemeenschap en in de parochie. Door de daling van het aantal geboortes verminderde het leerlingenaantal de laatste jaren. De tweede vestigingsplaats omvat twee kleutergroepen. De ouderbetrokkenheid is er bijzonder groot.

De school profileert zich sinds vele jaren als een sportactieve school. De leermeesters lichamelijke opvoeding zijn de motor van deze visie en van dat beleid, maar het hele team draagt dit mee uit. 'Sport' en 'Lodo' (zoals de school zich ook noemt) vormen een sterk merk in de wijde schoolomgeving.

Stilaan groeit in de school een overlegcultuur, al verloopt dat moeilijker in de kleuterafdeling dan in de lagere afdeling. Dit geeft kansen tot een gezamenlijke visieontwikkeling. Die worden nog te weinig benut. Meestal is er sprake van een pragmatische aanpak voor een snel resultaat. De interne kwaliteitszorg is nog niet sterk uitgebouwd. De school streeft naar goede leerprestaties, maar wendt deze en andere gegevens nog niet systematisch aan om haar kwaliteit te borgen of te verhogen door haar aanpak bij te sturen.

Tijdens deze doorlichting onderzocht de inspectie de leergebieden Nederlands en lichamelijke opvoeding. In de lagere afdeling kwam daar nog Frans bij. Ook de evaluatie- en de rapporteringspraktijk waren voorwerp van het onderzoek.

Nederlands voldoet in de kleuter- en in de lagere afdeling. In de kleuterafdeling plannen de kleuteronderwijzeressen hun aanbod in thema's op basis van het referentiekader van de koepel. Daardoor is hun aanbod vrij volledig, evenwichtig en vertoont het voldoende gradatie. In enkele groepen leren en werken de kleuters te lang binnen hetzelfde thema. Er is ruime aandacht voor ontluikende geletterdheid en er zijn voldoende kwaliteitsvolle prentenboeken aanwezig. De talige verrijking door streefwoordenschat, door een bewust aanbod van spellen die taal uitlokken en door de verrijking van speelwerkplekken vertoont een wisselend beeld doorheen de kleuterafdeling. De recente studie van de deelleerplannen luisteren en spreken leiden vooralsnog niet tot een sterker taalvaardigheidsonderwijs. Er zijn weinig gegevens beschikbaar over de taalvaardigheidsontwikkeling van de kleuters. Vooral vanuit hun ervaring geven leerkrachten kleuters extra ondersteuning wanneer zij dat nodig achten.

In de lagere afdeling hanteren de leerkrachten vrij consequent eigentijdse onderwijsleerpakketten. Daardoor realiseren zij een vrij volledig, goed gegradeerd en voldoende evenwichtig aanbod. Toch ligt de nadruk in heel wat klassen veeleer op technische vaardigheden zoals lezen en spelling dan op creatief schrijven of begrijpend lezen. Voor deze laatste aspecten heeft de school weinig zicht op de voortgang van de leerlingen. Naar vorderingen in spelling en technisch lezen daarentegen wordt geregeld gepeild. Leesplezier wordt weinig nagestreefd. Het boekenaanbod is in de meeste klassen verouderd en schraal. Het aanbod voor anderstalige leerlingen is ontoereikend.

Lichamelijke opvoeding is een voorbeeld van goede praktijk. Naast de goed uitgebouwde, doelgerichte lessen en activiteiten, organiseert de school nog een waaier van schoolinterne en externe sportactiviteiten. Die zijn vooral gericht op speelplezier. Dat telkens opnieuw een groot aantal kinderen deelneemt, bewijst de doeltreffendheid van deze initiatieven. Daarnaast bieden de speelplaatsen veel mogelijkheden tot gevarieerd vrij spel. De leermeesters volgen de motorische ontwikkeling van hun leerlingen nauwgezet op en houden rekening met niveauverschillen en beperkingen van kinderen. Door geregelde nascholingen werken zij permanent aan hun professionalisering.

De leerkrachten van de derde graad bestudeerden het vernieuwde leerplan Frans en voerden een recente methode in. Door die consequent te volgen willen zij een volledig en evenwichtig aanbod realiseren, met het accent op het verwerven van communicatieve vaardigheden. Zij slagen daar in voldoende mate in. De evaluatie is doelgericht en voldoende evenwichtig. De leerkrachten hebben een goed zicht op de voortgang van de leerlingen. Het aanbod voor anderstalige leerlingen is ontoereikend.

De evaluatie- en rapporteringspraktijk zijn in evolutie maar zijn te weinig gebaseerd op een samen ontwikkelde visie. Er dient eerst uitgeklaard te worden waarom, wat, hoe en wanneer de school wil evalueren alvorens dezelfde vragen over rapporteren gesteld worden. De kans is klein dat bijstellingen die gericht zijn op een onmiddellijk product, namelijk een nieuw rapport, zullen tegemoetkomen aan recente inzichten over deze belangrijke processen.

De inspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de kleuterafdeling en voor de lagere afdeling.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs	-
Nederlands	-
lichamelijke opvoeding	-
Lager onderwijs	-
Nederlands	-
Frans	-
lichamelijke opvoeding	-

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Evaluatie
evaluatiepraktijk
rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands voldoende na. Ze doet dat op een geïntegreerde wijze.

3.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Motivering

De kleuterafdeling slaagt er op voortreffelijke wijze in om de ontwikkelingsdoelen lichamelijke opvoeding na te streven. Niet alleen de doelgerichte activiteiten tijdens de bewegingslessen, maar ook de geïntegreerde bewegingsmomenten en de ruime speel- en bewegingsmogelijkheden dragen daartoe bij. De sterke en vrijwel permanente professionaliseringsacties van de leermeester zijn effectief voor een vernieuwend en betrokkenheidsverhogend aanbod. Een gerichte en geïntegreerde zorg voor kleuters met ontwikkelingsvertraging of extra noden kenmerkt de aanpak. Het onderwijs in lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling is een voorbeeld van goede praktijk.

Vaststellingen voor de leergebieden Nederlands en lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling

Curriculum	
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i>	• Zowel het netgebonden referentiekader als enkele (deel)leerplannen vormen het referentiekader voor de school om de decretale ontwikkelingsdoelen na te streven. Deze doelen worden inhoudelijk geconcretiseerd in activiteiten. Enkele leerkrachten laten zich inspireren door eigentijdse bronnen.
<i>Planning</i>	• Naar aanleiding van een prioritair werkpunt van de kleuterafdeling, noteren de kleuteronderwijzeressen een selectie van dominante leerplandoelen luisteren en spreken. Het is onduidelijk waarom de leerkrachten die doelen selecteren. Bovendien zijn effecten ervan op de klaspraktijk en vooral op het realiseren van een doelgericht taalvaardigheidsonderwijs minimaal. Hierdoor komt de kleuterafdeling maar beperkt tegemoet aan de noden van de toenemende instroom van taalarme en anderstalige kleuters.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	• De leerkracht lichamelijke opvoeding slaagt erin om op een evenwichtige wijze zowel de ontwikkelingsaspecten van het netgebonden referentiekader als de leerplandoelen op te nemen in een voortreffelijk gegradeerd onderwijsleeraanbod.
<i>Brede harmonische vorming Samenhang</i>	• De meeste teamleden verzekeren binnen het belangstellingscentrum een evenwichtig aanbod en samenhang met de andere leergebieden. In enkele groepen beslaan belangstellingscentra vrij lange periodes. Dit verstoort het evenwichtig aanbod op jaarbasis in belangrijke mate. Deze aanpak heeft onder meer een beperking van een gevarieerde streefwoordenschat en begrippen als gevolg. • De leerkracht lichamelijke opvoeding is op de hoogte van de klasgewoonten en het lopende belangstellingscentrum. Ze speelt daar op gepaste wijze en waar mogelijk op in.
<i>Actief leren</i>	• Met het oog op een vloeiende overgang naar de lagere afdeling, heeft de leermeester een gedeelde lesopdracht in het eerste leerjaar. • Bij de uitwerking van belangstellingscentra betrekken verschillende teamleden de kleuters actief bij de planning en de uitwerking ervan. Daarnaast organiseren leerkrachten regelmatig een uitstap in het kader van het thema. Deze activiteiten bevorderen de werkelijkheidsgerichtheid van het onderwijs in belangrijke mate. • De oudste kleuters van de vestigingsplaats gaan maandelijks 'turnen' met de bewoners van een nabijgelegen rustoord. Beweging en de ontwikkeling van sociale vaardigheden gaan hierbij hand in hand. • Het consequente gebruik van Standaardnederlands bij de communicatie met hun kleuters is bij enkele teamleden niet optimaal. • Ontluikende geletterdheid wordt door de kleuterafdeling ernstig genomen. Voor de oudste kleuters zijn de activiteiten voor auditieve en visuele discriminatie zelfs expliciet in een jaarplanning vastgelegd. Dit geeft kansen tot een doeltreffende aanpak maar in enkele groepen leidt deze planning tot didactische vervroeging. • In alle groepen beschikken de leerkrachten over een ruim aanbod van eigentijdse prentenboeken. In enkele klassen evenwel is de inrichting van de boekenhoek ondermaats. • Zowel met een specifieke methode als door de activiteiten in de schrijfhoek beogen de leerkrachten bij de oudste kleuters de ontwikkeling van de schrijfmotoriek. De leermeester integreert een methode voor voorbereidend schrijven in haar aanbod.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd Klasmanagement</i>	• De school kenmerkt zich als sportactieve school. Ook de kleuterafdeling wordt in die werking sterk betrokken. • Door hun klasorganisatie beogen verschillende leerkrachten de zelfsturing van de kleuters. Door onder meer planningsborden, werkkaarten of stappenplannen kunnen kleuters zelfstandig aan de slag. Tegelijk zet deze werkwijze kleuters aan tot 'lezen'. Anderzijds beperkt een sterk sturende en overwegend klassikale aanpak van enkele leerkrachten de kansen tot explorerend, experimenterend en spelend leren. • De leerkracht lichamelijke opvoeding stelt zich voor elke activiteit tot doel om kleuters maximaal te laten bewegen en hen daar ook plezier aan te laten beleven. Daartoe organiseert ze naast boeiende klassikale en gedifferentieerde bewegingsactiviteiten ook bewegingslandschappen die

	kleuters individueel kunnen exploreren of werkpostjes waar kleuters zelfstandig bewegingsopdrachten vervullen. • De oudste kleuters uit de tweede vestigingsplaats krijgen wekelijks bewegingsactiviteiten in de gymzaal van de hoofdschool. De school compenseert door deze organisatie de beperkte mogelijkheden in de vestigingsplaats. • In de hoofdschool gaat veel onderwijstijd verloren voor kleuters die op school het middagmaal nemen. Zij verlaten aanzienlijk vroeger dan de anderen de klas. Daardoor missen zij op jaarbasis teveel leerkansen. • De begeleidingsstijl van de klastitularissen is overwegend hartelijk en focust op het welbevinden en de ontwikkeling van de kleuters. Enkele teamleden hebben daar te weinig aandacht voor door hun sterk sturende en overwegend klassikale aanpak.
Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Infrastructuur</i>	Materieel beheer • Van de GOK-actie om talige spellen te inventariseren is in de klaspraktijk weinig te merken. Enkele leerkrachten slagen er evenwel in om de klasinrichting (thematisch) doeltreffend talig te verrijken. • Bij sommige groepen van de oudste kleuters ontbreekt een luisterhoek of is ze te weinig gericht op het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. Bovendien is in verschillende groepen het gebruik van de ICT-voorzieningen en aangepaste software te beperkt. • Voor lichamelijke opvoeding voorziet de school op voortreffelijke wijze in aangepast materiaal. De speeltoestellen op de speelplaatsen en de binnenspeeltuin voor de jongste kleuters in de hoofdschool zijn hiervoor exemplarisch. • Op het ogenblik van de doorlichting gaat per klasgroep een lestijd lichamelijke opvoeding door in een onaangepast lokaal. De school heeft concrete plannen om de infrastructuur voor lichamelijke opvoeding in de hoofdschool te optimaliseren.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Evaluatie • De tussentijdse observaties en klasscreenings zijn voor het leergebied Nederlands weinig relevant. Het verband tussen de vooropgestelde concrete doelen en het kleutervolgsysteem is diffuus. • Voor het leergebied lichamelijke opvoeding daarentegen slaagt de leermeester erin door relevante observaties de ontwikkeling van kleuters in kaart te brengen. • De kritische zelfreflectie van enkele teamleden op de aangeboden thema's en de activiteiten leiden tot het verrijken van het aanbod, het afstemmen van activiteiten op de interesses van kleuters en ontwikkelingsondersteunende activiteiten.

Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i>	Begeleiding • De meeste leerkrachten vormen zich een correct beeld van de ontwikkelingsvertraging van de kleuters. Het kleutervolgsysteem en overgangsgesprekken zijn middelen om deze informatie door te geven. • De zorgleerkrachten en de kinderverzorgster worden vraaggestuurd ingeschakeld. In verschillende klassen plannen de leerkrachten die ondersteuning voor kleuters met een ontwikkelingsvertraging of kleuters met een beperking doeltreffend. • De zorg voor anderstalige en taalarme kleuters is ontoereikend. De school ontwikkelde nog geen visie hieromtrent en komt nog niet tot een doelgerichte en doeltreffende aanpak. • Tijdens de activiteiten lichamelijke opvoeding gaat de leermeester efficiënt om met zorgkinderen. Voor motorische dysfuncties en grensoverschrijdend gedrag benut de leermeester de mogelijkheden van het multidisciplinair overleg om ondersteunende maatregelen te nemen. • De zorgcoördinator betreft de klastitularissen bij het overleg met externe instanties die de kleuters met specifieke zorg begeleiden.
<i>Zorg</i>	
<i>Verhoogde zorg</i>	
<i>Interne expertise</i>	Professionalisering • Verschillende prioriteiten uit het GOK-actieplan die het optimaliseren van de taalontwikkeling beoogden, hebben weinig effect op de klasvloer. Ook de personeelsvergaderingen dragen nog in te beperkte mate bij tot het realiseren van de onderwijskundige doelen. • De vele professionaliseringsactiviteiten van de leermeester lichamelijke opvoeding zijn doelgericht en breed opgevat. Ze zijn bovendien effectief voor haar onderwijspraktijk.
<i>Nascholing</i>	
<i>Visieontwikkeling</i>	Algemeen • De school ontwikkelde nog geen coherente visie of beleid inzake groepsvorming. Combinatiegroepen ontstaan of wijzigen in de loop van het schooljaar. De school organiseert de kleutergroepen weinig proactief met het welbevinden van de kleuter als criterium. • De gerichte klasbezoeken door de directeur met de geformuleerde stimuli en aandachtspunten zijn relevant voor het borgen of het bijsturen van de klaspraktijk van de individuele leerkracht.
<i>Kwaliteitszorg</i>	

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen met de kinderen. Door het vrij consequente gebruik van de onderwijsleerpakketten garandeert ze een aanbod dat voldoende volledig, evenwichtig en gegradeerd is.

Vaststellingen

Onderwijsaanbod <i>Referentiekader Planning Evenwichtig en volledig</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i> Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i>	Curriculum • De aangewende onderwijsleermethodes zijn richtinggevend voor het aanbod. • Leerkrachten volgen meestal de jaarplanning van de methode. Waar er aanpassingen gebeuren is dat ten voordele van spelling en taalbeschouwing. Dit extra aanbod confronteren de leerkrachten niet met de verwachtingen uit de deelleerplannen. Hierdoor is er in sommige klassen een overaanbod van spelling en taalbeschouwing. • Naast een cursorisch aanbod krijgen luister- en spreekdoelen eerder impliciet hun toepassing in andere leergebieden, zoals wereldoriëntatie en muzische vorming. • Het leesonderwijs focust in de eerste twee graden in belangrijke mate op technisch lezen, met sterke resultaten als gevolg. • De ontwikkeling van het leesbegrip door begrijpend lezen en toegepast lezen krijgt vooral in de derde graad voldoende aandacht. In andere leergebieden, vooral in wereldoriëntatie, is er voldoende aandacht voor de transfer van de aangeleerde leesstrategieën. • In de meeste klassen is de aandacht voor het ontwikkelen van schrijfstrategieën, creatief schrijven en boekpromotie eerder beperkt. In sommige klassen is het leesaanbod sterk verouderd en ondermaats. • De curriculumdifferentiatie en het aanbod voor anderstalige nieuwkomers zijn ontoereikend en te weinig afgestemd op hun specifieke behoeften. Een aangepast leertraject, met een duidelijke doelenselectie en aangepaste leerinhouden, is er niet. • In alle leerjaren plannen de leerkrachten voldoende onderwijstijd voor het leergebied. Toch bewaken ze daarbij nog te weinig de onderwijstijd die naar de verschillende domeinen van het Nederlands gaat. • Het taalonderwijs is overwegend sterk leerkrachtgestuurd. Partnerwerk als werkvorm wordt algemeen meer gepland dan (coöperatief) groepswork. Enkele teamleden slagen er occasioneel in om door middel van hoekenwerk de leerlingen te motiveren om zelfstandig verschillende talige leerinhouden in te oefenen of toe te passen. • Het uitgesproken streven naar een gedisciplineerde onderwijsleeromgeving belemmert in bepaalde klassen interactieve leerprocessen.
Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Materieel beheer • De integratie van ICT in het taalonderwijs is beperkt. • Voor niveaulezen en remediëring worden soms verouderde materialen aangewend.
Evaluatiepraktijk <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Evenwichtig/representatie</i>	Evaluatie • De lagere afdeling screent de leerlingen op hun spellingvaardigheden in het begin van het schooljaar. De voortgang voor technisch lezen wordt geregeld onderzocht. • Daarnaast maakt de school vooral gebruik van methodegebonden toetsen. Soms zijn er eigen aanvullingen. • Heel wat leerkrachten maken gebruik van de suggesties van de methode voor de evaluatie van spreek- en luisterdoelen. Toch wordt spreken vaak eenzijdig geëvalueerd: leerlingen spreken de klasgroep toe, met een voorbereide opdracht. Dat gebeurt ook bij leerlingen in de onderbouw, waarvoor het leerplan deze spreekvorm niet voorziet.

Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> Zorg Verhoogde zorg	Begeleiding - De school voert momenteel een digitaal volgsysteem in. Tijdens deze overgangsfase is het niet eenvoudig een beeld van de volledige schoolloopbaan van de leerlingen te krijgen. - De school heeft weinig zicht op de ontwikkeling van het leesbegrip. - De kansen tot differentiatie die de methode biedt worden over het algemeen benut. - Leerlingen met lees- en spellingproblemen uit de onderbouw worden begeleid in de taakklas. De betrokken teamleden overleggen daarover enkele keren per schooljaar. - Parallellessen beogen meer begeleidingstijd en een aangepaste instructie. Het is onduidelijk in hoeverre deze aanpak doeltreffend is. - De school geeft een verdiepend aanbod aan hoogbegaafde leerlingen. - Voor leerlingen met geattesteerde leerstoornissen zijn er sticordmaatregelen. - Een vrij groot aantal leerlingen krijgt logopedische hulp.
	Professionalisering - De nieuwe eindtermen taalbeschouwing zijn voorgesteld. - Specifieke leermaterialen voor anderstalige leerlingen ontbreken alsook de kennis over een aangepaste aanpak. De school nam nog maar weinig initiatieven om zich hierin te professionaliseren.
	<i>Nascholing</i>

3.4 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Motivering

De lagere afdeling bereikt de eindtermen met de leerlingen in voldoende mate. Leerplanstudie en de doordachte invoering van een onderwijsleerpakket leiden tot een vrij volledig en evenwichtig aanbod.

Vaststellingen

Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i> Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Klasmanagement</i>	Curriculum - De school wil de uitgangspunten van het leerplan en de leerplandoelen realiseren door het invoeren van een nieuwe onderwijsleermethode. - Er zijn nog geen schoolafspraken om frequente klasinstructies binnen de derde graad op elkaar af te stemmen. - Er zijn weinig elementen die wijzen op aandacht voor de interculturele component. - De school nam deel aan een wedstrijd. Ze stuurde filmpjes in waarin de leerlingen op creatieve wijze hun kennis van het Frans tonen. - De onderwijstijd is in bepaalde leergroepen weinig functioneel ingepland. - De leerkrachten zoeken nog naar functionele contexten waarin leerlingen Frans kunnen spreken.
	Materieel beheer De minimale materiële vereisten voor de realisatie van het leerplan voldoen op schoolniveau. Toch is de wijze waarop de filmpjes uit de methode getoond worden weinig functioneel noch optimaal. Daarnaast is het vrij leesaanbod Frans zeer beperkt en is ICT weinig geïntegreerd in de lessen.
	Uitrusting <i>Leermiddelen</i>

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> Leerlingvolgsysteem	Evaluatie - De school hanteert methodegebonden toetsen met voldoende aandacht voor doe-opdrachten, spreekopdrachten en kansen voor mondelinge interactie (leerkracht-leerling). - Leerkrachten benutten op doeltreffende wijze de leerlingenfiches uit de methode die deel uit maken van het leerlingvolgsysteem Frans. - Voor leerlingen met dyslexie zijn er gedifferentieerde toetsen.
Leerbegeleiding Zorg	Begeleiding Anderstalige leerlingen volgen geen Franse les. De opdrachten en de begeleiding die zij tijdens deze lestijden krijgen, komt onvoldoende tegemoet aan hun noden.
Interne professionalisering Nascholing	Professionalisering - Leerkrachten overleggen regelmatig over de wijze waarop ze de nieuwe methode implementeren. - Leerkrachten vragen externe hulp (aan de auteur en de uitgeverij) bij de implementatie van de methode. - Leerkrachten verdiepen zich in het nieuwe leerplan tijdens studiedagen die georganiseerd zijn door de pedagogische begeleiding.

3.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Motivering

De lagere afdeling bereikt de eindtermen lichamelijke opvoeding op voortreffelijke wijze met de leerlingen. Het aanbod is doelgericht, volledig en gegradeerd. Het aanbod wordt verbreed door de integratie van doelen sociale vaardigheden en muzische vorming en frequente schoolinterne en –externe extra activiteiten. Dit kadert in een (breed gedragen) visie op het aanleren en stimuleren van een gezonde levensstijl. De begeleiding van de leerlingen met zorgnoden is zonder meer sterk. Het onderwijs in lichamelijke opvoeding in de lagere afdeling is een voorbeeld van goede praktijk.

Vaststellingen

Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Brede harmonische vorming</i>	Curriculum - De leermeester volgt het leerplan consequent. Hij concretiseert het in een volledige, evenwichtige en goed gegradeerde planning. - Er is expliciete aandacht voor het verwerven en oefenen van sociale vaardigheden. Daarnaast zijn ook aspecten van het leerplan muzische vorming geïntegreerd. - Naast het reguliere aanbod krijgen de leerlingen extra kansen tot schoolsport. De school organiseert en neemt deel aan tal van parascolaire activiteiten. De school bereikt daarbij een aanzienlijk deel van haar leerlingen. - De toegemeten onderwijstijd wordt efficiënt besteed.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Klasmanagement</i>	
Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Materieel beheer De school beschikt over een goed uitgeruste sportzaal en heel wat leermiddelen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Evaluatie De leermeester heeft een goed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. Er is per kind een overzichtsfiche met de verschillende domeinen en vaardigheden. De evaluaties zijn in sterke mate ontwikkelingsgericht opgevat.
Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Begeleiding - De leermeester detecteert ontwikkelingsvertraging of stagnatie. Hij is geïnformeerd over factoren (medisch, sociaal of psychisch) die belangrijk zijn voor een juiste aanpak van de leerling. Wanneer dat nodig is, is hij betrokken bij MDO. - Voor de zwemlessen zijn de leerlingen ingedeeld in niveaugroepen. - De school streeft ernaar dat ook kinderen die moeilijker tot sporten komen, deelnemen aan de vele extra sportactiviteiten. Zij slaagt daar ruimschoots in.
<i>Nascholing</i>	Professionalisering De vele professionaliseringsactiviteiten van de leermeester lichamelijke opvoeding zijn doelgericht en breed opgevat. Ze zijn bovendien effectief voor zijn onderwijspraktijk.
<i>Visieontwikkeling</i>	Algemeen De school profileert zich sterk als een sportactieve school. Dit kadert in haar visie dat beweging een belangrijk onderdeel is van een gezonde levensstijl en dat kinderen zich in hun eigen tempo en volgens hun niveau moeten kunnen ontwikkelen. Ze streeft ernaar dat alle kinderen toegang krijgen tot een sportieve, recreatieve vrijetijdsbesteding en daar plezier aan beleven. Deze visie is geëxpliciteerd en heeft een breed draagvlak bij het team.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Evaluatie

4.1.1 Evaluatiepraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Het team reflecteerde de laatste jaren over evalueren en rapporteren. Leerkrachten voelen aan dat bepaalde leergebieden, vaardigheden en vorderingen moeilijk met een cijfer beoordeeld kunnen worden. Aan een aantal zaken werd al gesleuteld en een nieuw rapport staat op stapel. Toch ontbreekt het aan een doordachte **visie** op evalueren: waarom, wat, hoe, wanneer evalueren we? Op deze vragen heeft de school nog geen afdoend antwoord.
- Kleuteronderwijzeressen observeren en evalueren **de ontwikkeling van de kleuters** voor verschillende aspecten. Bij de beoordeling ervan verklaren sommigen zich te baseren op de ontwikkelingslijnen uit het referentiekader van de koepel. Anderen gaan eerder intuïtief te werk. Op afdelingsniveau zijn de criteria onvoldoende transparant, waardoor de ontwikkeling van de kleuter op basis van het kindvolgsysteem moeilijk te volgen is.
- De vaardigheden of verworvenheden van de kleuters die beoordeeld worden, hebben vaak nauwelijks **een link met de nagestreefde doelen** van de voorbije periode.
- De kleuterafdeling maakt gebruik van genormeerde tests die peilen naar **schoolrijpheid**. Tegenvallende resultaten geven aanleiding tot remediërsacties.
- Tijdens de activiteiten krijgen kleuters in de meeste groepen veel aanmoedigende en waarderende **feedback**. In sommige groepen zijn er structureel **terugblikmomenten** voorzien, waarbij kleuters activiteiten en hun deelname eraan kunnen evalueren.
- De kleuteronderwijzeressen reflecteren over voorbije activiteiten via een daarvoor voorziene rubriek in hun klasdagboek.
- Het **leerlingvolgsysteem in de lagere afdeling** screent de vorderingen van technisch-cognitieve vaardigheden van Nederlands en wiskunde. Deze tests worden maar eenmaal per jaar afgenomen. Dat beperkt de kansen op een doelgerichte remediëring en de evaluatie ervan.
- De evaluatie van de **motorische ontwikkeling** van de kinderen door de leermeesters lichamelijke opvoeding is doelgericht en breed.
- Voor **Nederlands, wiskunde en Frans** gebeurt de evaluatie in de lagere afdeling voornamelijk door gebruik van toetsen van de onderwijsleermethodes. Voor spreken binnen het leergebied Nederlands is de evaluatie vaak weinig doelgericht of niet aangepast aan de ontwikkeling van de leerlingen. De richtlijnen die het leerplan in dat verband geeft, worden weinig gevolgd. Zelf opgestelde toetsen worden nauwelijks afgetoetst aan het leerplan. Voor Frans evalueren de teamleden grotendeels zoals de methode dat aangeeft.
- Met beoordelingsfiches streeft de lagere afdeling naar een meer doelgerichte evaluatie van muzische vorming. Een lovenswaardig initiatief, maar de keuzes van de werkstukken of muzische onderwerpen zijn niet altijd representatief voor het muzisch aanbod van het leerjaar.
- Voor **wereldoriëntatie** voert de school geleidelijk een nieuwe methode in. De evaluaties komen gedeeltelijk uit de gebruikte methodes. Ze geven een zeer wisselend beeld. Enkele leerkrachten streven een brede evaluatie na met aandacht voor kennis, vaardigheden, toepassingen en attitudes, maar op schoolniveau is dat geen

verworvenheid. Ook in hoeverre het thuis studeren mag en kan doorwegen op de toetsresultaten is een vraag die niet uitgeklaard is.

- De leergebiedoverschrijdende eindtermen **leren leren en sociale vaardigheden** worden (gedeeltelijk) vertaald in leef- en leerhoudingen en als dusdanig geregeld geëvalueerd. Vaardigheden inzake **ICT** worden niet geëvalueerd.
- Het zesde leerjaar neemt deel aan de **toetsen van de onderwijskoepel**. De resultaten worden in enige mate geanalyseerd, maar dat geeft weinig aanleiding tot bijstellingen van het aanbod of van de aanpak.
- Voor het toekennen van het **getuigschrift basisonderwijs** zijn de criteria niet helemaal duidelijk. In de praktijk blijken vooral de leerprestaties voor Nederlands en wiskunde doorslaggevend te zijn.
- Alternatieve evaluatievormen zijn nog weinig aan de orde. Zelfevaluatie en procesevaluatie komen wel voor, maar kenmerken de evaluatiepraktijk nog maar beperkt.

4.1.2 *Rapporteringspraktijk*

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling nodigt de school de ouders geregeld uit om hen tijdens een **gesprek** te informeren over de vorderingen en mogelijke problemen van hun kinderen.
- De lagere afdeling werkt dit schooljaar aan de ontwikkeling van een nieuw, digitaal rapport. De geplande wijzigingen en bijstellingen zijn ongetwijfeld waardevol, maar zullen hun doel gedeeltelijk missen als de vragen omtrent evaluatie niet eerst zijn uitgeklaard. De school gaat productgericht en pragmatisch te werk, eerder dan een proces van visieontwikkeling te doorlopen.
- In de lagere afdeling zijn er **kortetermijnrapporten**. In deze rapporten worden leerprestaties vrijwel uitsluitend met een cijfer gequoteerd. De ouders krijgen meestal inzage in de toetsen die tot de score leiden. Op bepaalde leergebieden en domeinen wordt veel sterker gefocust dan op andere. Het betreft vooral technisch-cognitieve vaardigheden. Leer- en leefhoudingen worden met een letter beoordeeld. Sommige leerkrachten vullen dit systematisch aan met een verbale appreciatie, aanmoediging of aansporing. Bij anderen is dat veel minder of niet het geval.
- De **semestriële rapporten** willen een uitgebreider beeld geven van de ontwikkeling van de leerlingen. Door de omzetting van alle puntenscores in procenten is het voor de ouders niet transparant welk gewicht een domein in een leergebied heeft. De scores van een aantal leergebieden worden opgeteld. Welke informatie de school daarmee aan de ouders wil geven, is onduidelijk.
- De rapporten geven weinig informatie over de betekenis en inhoud van namen van leergebieden en –domeinen.
- Geregeld krijgen leerlingen een brevet of attest van de leermeester **lichamelijke opvoeding**. Die geven duidelijke informatie over vorderingen en hebben een ontwikkelingsgericht karakter. De cijferscore op het rapport daarentegen is weinig transparant.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

De directeur streeft ernaar een **open beleid** te voeren met een overlegcultuur. Zij wil daardoor een draagvlak voor in consensus genomen **beslissingen** creëren. In de lagere afdeling is de dynamiek daartoe sterker dan in de kleuterafdeling. Daarbij is de kleuterafdeling opgesplitst in twee vestigingsplaatsen met een verschillende instroom en historiek. Dat bemoeilijkt de groei naar een gezamenlijke visie en gezamenlijk doelgericht handelen nog. Om de participatie aan het beleid te bevorderen en de werkdruk te verdelen, zijn er een aantal werkgroepen. Die zijn echter meer gericht op evenementen en feesten, dan op pedagogisch-didactische thema's.

De onderwijspraktijk en het pedagogisch project stemmen niet helemaal met elkaar overeen. Zowel in de **visieontwikkeling** als in de concretisering ervan dienen nog belangrijke stappen gezet te worden. De herwerking van de zorgvisie is wat dat betreft een gemiste kans. Het team werd hier weinig bij betrokken. De vernieuwing van de rapportering (waarvoor overigens wel een werkgroep actief is) was/is vooral een productgericht en pragmatisch proces. Een samen gedragen visie op evalueren en rapporteren ligt hiervan niet aan de basis. Voor lichamelijke opvoeding beschikt de school over een geëxpliciteerde visie, waarvan de kern deel uitmaakt van het pedagogisch project van de school.

De school neemt enkele initiatieven om haar kwaliteit te onderzoeken, maar wendt die nog beperkt aan om de kwaliteit te verhogen. De meeste teamleden willen vooral bevestigd zien dat de school kwaliteitsvol werkt. De **kwaliteitszorg** heeft nog geen cyclisch karakter. Onderzoek en analyse is er vooral ter verantwoording en minder met het oog op ontwikkeling.

De school staat aan het begin van een ontwikkelingstraject rond het **talenbeleid**. Er zijn wel initiatieven genomen die een aanzet geven tot het verbeteren van de taalvaardigheid van de leerlingen.

De school heeft de vorige **GOK**-cyclus op een voldoende kwaliteitsvolle manier uitgewerkt, maar effecten op langere termijn zijn niet gewaarborgd. Het team heeft ervoor gekozen om voor dit schooljaar geen nieuw actieplan uit te werken.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- het voortreffelijke en doelgerichte onderwijs in lichamelijke opvoeding in beide niveaus;
- de aandacht voor technisch en voorgezet lezen en de sterke resultaten hiervoor;
- de aandacht voor het onderwijs Frans conform het nieuwe leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- de wijze waarop de leermeesters lichamelijke opvoeding de motorische ontwikkeling van de kinderen in kaart brengen, opvolgen en ondersteunen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- de inspanningen van de directeur om door overleg te komen tot een coherent en gedragen beleid;
- de profilering van de school als sportactieve school en de betrokkenheid hierbij van het hele team.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- het talige aanbod in de kleuterafdeling (streefwoordenschat, talige spellen, luisterhoek...);
- het afstemmen van het aanbod ontluikende geletterdheid op het ontwikkelingsniveau van de kleuters;
- het bewaken van de onderwijstijd in de kleuterafdeling;
- de aandacht voor het creatief schrijven en het ontwikkelen van schrijfstrategieën;
- het boekenaanbod in de lagere afdeling;
- de integratie van ICT in het onderwijsleerproces in beide afdelingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- doelgerichte, evenwichtige en brede evaluatie op basis van een gezamenlijke visie;
- doelgerichte, evenwichtige en brede rapportering op basis van een gezamenlijke visie.

Wat betreft het algemeen beleid:

- kleutergroepen proactief organiseren met het welbevinden van kleuters als criterium;
- de ontwikkeling van een gezamenlijke visie, gebaseerd op recente inzichten, bij het uitwerken van prioriteiten;
- een systematische interne kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Ann Brys

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: